

Handläggare: Ann Gardeström
Telefon: 08-508 25 411

Till
Socialnämnden

Rapport om jourhemsöversyn samt förslag till förändrade rutiner för godkännande av jourhem

1 bilaga

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens rapport
2. Socialnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till förändrade rutiner för godkännande av jourhem

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Eva Sandberg
Avdelningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen har under 2010 och 2011 arbetat med utveckling av familjevården utifrån de förslag till förbättringar som initierades av BUSS-utredningen. Under hösten 2011 påbörjades inom ramen för familjevårdsprojektet en översyn av

jourhemsvården i staden. Målet var att få en samlad bild av jourhemsvården och fånga upp förslag från stadsdelsförvaltningarna för en tryggare och säkrare vård för barn placerade i jourhem. Förslag till förbättringar som har framkommit är behov av riktlinjer/rutiner för handläggning när barn ska placeras i jourhem, förbättrade rutiner för godkännande av jourhem, utbildning och fortbildning för jourhem och klagomålshantering avseende upphandlade verksamheter. Förvaltningen avser att arbeta vidare med dessa förslag och föreslår redan nu att rutinerna för godkännande ska förändras och förtydligas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för stadsövergripande social frågor i samråd med socialtjänst- och administrativa avdelningen.

Bakgrund

Den 1 april 2008 trädde en rad lagändringar (prop. 2006/07:129) i kraft som rör skyddet och stödet för barn och unga. En förändring var att krav på utredning och godkännande av jourhem infördes. Jourhem definierades för första gången i lagtext, som ett enskilt hem som vid upprepade tillfällen tar emot barn för tillfällig vård och fostran (6 kap. 6 § tredje och fjärde stycket SoL). En gräns för hur länge barn får vara placerade i jourhem infördes. Ansvarig för att utreda och godkänna jourhem är socialnämnden i den placerande kommunen. För Stockholms stad beslutades det att socialnämnden skulle ansvara för att utreda och godkänna jourhem för stadens räkning. Dock menade juridiska avdelningen att samtliga stadsdelsnämnder också måste godkänna hemmen i sin tur. Denna ordning har skapat osäkerhet om vilka hem som är godkända och vilken nämnd som ansvarar för uppföljning av jourhemmen. I ett cirkulär från SKL (08:38) har SKL förtydligat bestämmelsen och kommit fram till att det är tillräckligt att jourhem är godkända av *en nämnd*. Den placerande nämnden har ansvar för att förvissa sig om att det tilltänkta jourhemmet är godkänt av en annan nämnd.

Rapporten

Besök på samtliga stadsdelsförvaltningar har gjorts för att inhämta synpunkter och erfarenheter av jourhemsvård. Vid besöken har enhetschefer, gruppchefer och vid några stadsdelsförvaltningar även socialsekreterare och familjevårdsinspektörer deltagit. De frågeställningar som diskuterats har varit;

- Rutiner vid jourplacering.
- Förekomst av godkända lämpliga familjer.
- Matchning, motsvarar familjernas resurser barnets behov?
- Hur använder stadsdelsförvaltningarna BBIC i jourhemsvård?

- Hur tillgodoses barnens och ungdomarnas skolgång, hälsa, kontakt med nätverk och umgänge?
- Rutiner vid upphörande av vård.
- Jourhem som blir familjehem.
- Utvecklingsområden inom den egna organisationen och inom staden.

Organisation av jourhemsvården

Inom socialförvaltningen finns resursteamet barn och ungdom som förmedlar jour- och familjehem i egen regi. Dessa hem handleds och arvoderas av förvaltningen på uppdrag av stadsdelsförvaltningarna. Stadsdelsförvaltningarna faktureras en dygnskostnad. Resursteamet barn och ungdom ansvarar dessutom för att utreda och godkänna jourhem, även de hem som förmedlas genom upphandlade verksamheter.

Staden har utöver förmedling av jourhem i egen regi ramavtal med ett antal företag som förmedlar jourhem till stadsdelsförvaltningarna. Andelen barn som placerats i hem som förmedlats av enskilda utförare var 80% under 2011.

Tre stadsdelsförvaltningar (Bromma, Skärholmen och Rinkeby-Kista) har ett antal egna jourhem som enbart används av den egna förvaltningen och som utretts och godkänts av stadsdelsnämnden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förtydligade rutiner

I samarbete med stadsdelsförvaltningarna pågår ett arbete med kvalitetshöjning av familjehemsvården. Under detta arbete har förbättringsområden avseende barn och ungdomar som placeras i jourhem uppmärksamats. För att ytterligare säkerställa kvaliteten och öka trygghet och säkerhet för alla placerade barn föreslår förvaltningen att rutinerna för godkännande av jourhem tydliggörs enligt följande:

1. Upphandlade verksamheter rekryterar och utreder tilltänkta jourhem inklusive registerkontroll och familjehemsintervju enligt vedertagna metoder.
2. Den ansvariga familjevårdsinspektören vid socialförvaltningen, resursteamet barn och ungdom granskar underlaget och formulerar frågeställningar inför en egen intervju av familjen.
3. Inaktuella registerkontroller kompletteras vid behov (ska förnyas årligen och förvaras hos verksamheterna).
4. Familjevårdsinspektören vid resursteamet barn och ungdom gör ett hembesök och ställer kompletterande utredningsfrågor.

5. Familjevårdsinspektören vid resursteam barn och ungdom inhämtar referenser på familjen från stadsdelsförvaltningar och kommuner med erfarenhet av familjen som jourhem.
6. Alternativt tas referenser av arbetsgivare, grannar, släktingar eller liknande (om familjen inte tidigare haft uppdrag som jourhem).
7. Familjevårdsinspektör och enhetschef vid resursteam barn och ungdom gör en sammanfattande bedömning av familjens lämplighet. Om familjen inte är lämplig som jourhem åt Stockholms stad meddelas den upphandlade verksamheten skälen till detta skriftligt.
8. Underlaget sammanställs och lämnas till socialnämndens individutskott för beslut om godkännande av familjen som jourhem för Stockholms stad.
9. Individutskottets sekreterare skickar efter varje utskottssammanträde en lista i excel-format via e-post med godkända jourhem till enhetschefer för barn och ungdom på varje stadsdelsförvaltning. Denna lista ska vara en totalförteckning över alla godkända hem, inklusive de senast godkända. I ett foljebrev tydliggörs vilka hem som är senast godkända. Ansvarig enhetschef kan sedan sortera hemmen i den ordning som han/hon tycker är bäst.

Uppföljning

Socialnämnden ansvarar för uppföljning av de verksamheter som ingått ramavtal med staden. Stadsdelsförvaltningarna ansvarar för uppföljningen av den placering de har gjort.

Klagomål

Önskemål om en tydlig rutin för klagomålshantering har uttryckts från stadsdelsförvaltningarna. I första hand ska klagomål lämnas till ansvarig verksamhet. Det finns önskemål om att dessa även samlas hos socialförvaltningen för att en samlad bild av klagomål ska finnas någonstans i staden. Då ansvaret för uppföljning av avtal ligger på enheten för organisations- och föreningsstöds controller föreslår förvaltningen att klagomålen ska skickas till denna. Information om e-postadress till kontrollern lämnas till stadsdelsförvaltningarna. I de fall uppgifter framkommer som indikerar att ett jourhem är olämpligt ska det anmälas till den kommun där familjen bor. Detta ansvarar den placerande stadsdelsförvaltningen för. Ett ärende ska dessutom föreläggas socialnämndens individutskott där ett beslut fattas om att återta godkännande av familjen för Stockholm stads räkning. Resursteam barn och ungdom ansvarar för att lämna underlag till individutskottet. Sekreteraren för individutskottet ansvarar för att skicka ut ett sådant beslut till stadsdelsförvaltningarnas enhetschefer.

Utbildning/fortbildning av jourhem

Socialstyrelsen arbetar med att ta fram en nationell grundutbildning för jour- och familjehem, förslaget som förväntas vara klart under sommaren 2012.

Förvaltningen inväntar förslaget från Socialstyrelsen.

De jourhem som samarbetar med resursteamerna barn och ungdom genomgår samma grundutbildning som blivande familjehem.

Riktlinjer för handläggning av placering i jourhem

Förvaltningen avser att under året arbeta fram riktlinjer för hur stadens socialtjänst ska handlägga placeringar i jourhem för att ytterligare säkerställa kraven på säkerhet och trygghet för barnen och ungdomarna. Representanter från stadsdelsförvaltningarna kommer att bjudas in för att delta i arbetet.

Övrigt

Förvaltningen föreslår att den nya rutinen för godkännande ska användas även i de fall då det finns ett aktuellt godkännande från en socialnämnd i en annan kommun.

Förvaltningen menar att det i detta fall finns skäl att ställa högre krav på säkra rutiner än vad lagen kräver.

Däremot ansvarar stadsdelsnämnderna för att godkänna jourhem som de själva har rekryterat och använder inom sin egen förvaltning.

Bilaga

Rapport av jourhemsöversyn